

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția. Joi și Sâmbăta

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la

Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Nr. 2920 Pres.

Ioan

din îndurarea lui Dumnezeu arhiepiscop al bisericii ortodoxe din Transilvania și metropolit al Românilor greco-orientali din Ungaria și Transilvania ș. a.

Inbitului cler și popor al arhiepiscopiei Nostre Transilvane; inbitilor și onoraților deputați ai sinodului arhiepiscopalesan: dar și milă dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Christos!

Având în vedere §§ 89 și 90 din statutul organic, convocăm și prin aceea declarăm de convocat sinodul ordinar anual al arhiepiscopiei Nostre transilvane, în biserica Schimbării la față din cetatea Sibiu, **pe Duminică Tomei, adică pe 25 Aprilie (7 Mai) a. e.**, la 9 ore antemeridiane, când se vor începe ritualele bisericesci, iar după aceste va urma deschiderea sinodului în localul designat spre acest scop.

Sibiu, 8 Aprilie, 1899.

Ioan Metianu m. p.

Intregirea venitelor preoțesci.

Articul de lege XIV. din 1898 pune în vedere intregirea venitelor preoțesci deocamdată pe acești trei ani următori 1899, 1900 și 1901 până la suma de 600 fl. pentru preoții cari au 8 clase ale școlilor medii din patrie și cursul teologic de trei ani. Pentru preoții cari nu au calificățiunea indicată mai sus, venitele în acești 3 ani se întregesc numai până la suma de 300 fl.

Dela 1901 încolo pentru preoții din categoria primă venitul se întregesc până la suma de 800 fl., iar pentru ceilalți până la suma de 400 fl. Dotațiunea această dela stat nu se da bisericeii, ci personal preoților până ce aceia sunt în funcțiune, dacă ei sunt cetățeni ai statului.

Pentru întregirea sumei dela stat trebuie să facă însinuare preotul; în lipsa unei însinuări din partea preotului, însinuarea o face autoritatea bisericescă.

Nu se da întregirea, sau dacă s'a și dat, aceea se detrage în casurile:

a. când respectivul preot a fost condamnat la pierderea oficiului, în cazul acesta pe timpul cât durează pierderea oficiului.

b. când preotul documentează purtare morală rea, sau are conduită contrarie statului;

Chiar și în aceste cazuri se da dotațiunea, dacă autoritatea bisericescă a înstituit alt preot.

Nu mai o restituire în oficiu din partea bisericeii, îndreptățește pe preotul pedepsit la folosirea din nou a dotațiunii dela stat.

Dacă statul față cu vre-un preot, care reflectă la întregirea venitului, are vre-o obiecțiune, fie în ce privește purtarea lui morală, fie în ce privește conduita lui, în acel cas comunică autorității bisericeii acusa sa în copie, și

cere luarea de măsuri disciplinare contra respectivului preot.

Până la terminarea cercetării disciplinare cesțiunea cu dotațiunea dela stat se ține în suspens.

În cazul când autoritatea bisericescă află pe respectivul preot de nevinovat, statul însă îl consideră de vinovat și îi denegă dotațiunea, autoritatea bisericescă are dreptul să promoveze afacerea la tribunalul administrativ.

De beneficiu întregirii venitului pot face întrebuițare preoții din parochiile cari au fost sistemisate deja la 1 Ianuarie, 1898, parochiile nouă numai în acel cas au acest beneficiu, când guvernul a recunoscut de întemeiate motivele din cari s'a înființat parochia.

În cazul că din împiegurări de natură permanentă, pe cari biserica nu le poate delătura, venitul preoțesc se reduce, guvernul e obligat a întregi suma venitului redus. Pote însă denega întregirea în cazul când se reduce numărul credincioșilor, sau când respectiva parochie poate fi ușor afiliată. În cazul acesta autoritatea bisericescă, e provocată a sista parochia.

Aceste sunt dispozițiunile de natură permanentă din lege, dintre cari unele au format și formeză încă gravamine pentru biserica noastră.

În jurul acestora are să urmeze discușiunea pro și contra, dacă voim ca această afacere de gravă natură, cu grave urmări pentru biserica noastră, să fie obiect de discușiune, obiect de studiu în presa noastră, se înțelege obiect de discutat sine ira et studio, având în vedere interesele vitale ale bisericeii noastre.

Lucru de sine înțeles, acuma nu mai pot avea loc obiecțiuni, că așa nu e bine, că altcum ar fi trebuit întocmit lucrul.

Avem înaintea noastră legea pozitivă, vedem ce da ea, vedem ce cere ea, cu aceste avem să ne facem samă, având în vedere numai interesele bisericeii.

Cetitorii nostri cunosc lucrurile din trecut. Scim din ce motive a renunțat biserica la ajutorul de 24000 fl. dela stat în sinodul extraordinariu dela 1885. Scim ce atitudine a luat preoțiimea noastră în fața concludului sindal.

Scim ce norme a observat statul în acești 4 ani din urmă cu darea de ajutoare, când ștergea fără nici o motivare numele unor preoți și proto-popi, și nici la reclamare din partea autorității bisericesci, nu a eșit pe față cu motivele sale.

Se poate deci face comparațiune între practica din trecut, și între prospectele cari ni se pun pentru viitor.

Îndreptățirea la întregirea venitelor e condiționată dela însinuarea în termenul până la finea lunii Iunie, 1899. Dacă în acest termen nu se face însinuarea parochiilor actuale, acelea și perd îndreptățirea.

Asigurat odată dreptul de a reflecta la acest beneficiu din vistieria statului, e deschisă posibilitatea de a nu ne folosi în casuri concrete, când statul va pretinde eventual astfel de condițiuni, cari vatamă autonomia noastră bisericescă, vatamă independența bisericeii noastre, eventual vatamă libertatea preotului în anumite cazuri concrete.

Legea în §. 17 dispune, că întregă suma de întregire câtă vine asupra unei diecese, se pune la dispozițiunea autorității bisericesci, dacă între ea și între guvern se vor putea statorî condițiunile în privința împărțirii sumei licuidate de cătră stat.

Actualul ministru de culte întrebă în desbaterile din casa magnaților, cari sunt condițiunile între cari suma se pune la dispozițiunea autorității bisericesci, a declarat că numai o condițiune va pune, anume va pune condițiunea, ca suma să ajungă la destinațiunea sa, la mâna respectivilor preoți, cărora se da întregirea.

Asigurat odată dreptul la întregire prin însinuare la timp, este detorința autorității bisericesci a esopera dreptul de a dispune ea asupra împărțirii dotațiunii, respective de a recede, când i se vor pune condițiuni cari periclitază autonomia bisericeii.

Deodată cu întroducerea acestei legi încetază toate subvențiunile dela stat date personal preoțiimii pentru ameliorarea sorței preoților. Perdut din ori-ce motive dreptul de a reflecta la beneficiile personale garantate în lege, preoțiimea noastră nu mai are nici un titlu de a putea reclama ajutoriu dela stat.

Iată textual acest §. de excepțională gravitate:

„Scopul acestei legi fiind esclusiv numai întregirea venitelor preoțesci, de sine urmază, că statul și ține de a sa problemă, de a sprigini după cum se desvoltă referințele juste, trebuințele bisericesci și școlare ale confesiunilor acceptate, de aceea legea actuală de loc nu atinge acelea ajutoare bisericesci și școlare, cari în bugetul statului sub diferiți titli sunt înduse în favorul confesiunilor, excepțiune face numai pozițiunea donată a ajutora pe preoții mai slabi mențiți ai diferitelor confesiuni; pozițiunea aceasta cu o sumă ce o va vota bugetul statului, se va întrebuițina spre scopul indicat în § 1. și 20.

Prin aceste am adunat la un loc materialul, ca publicul nostru să cunoască situațiunea ce ni se crează, mai ales să fie cu ea în curat membrii sinodului eparchiale din metropolia noastră, în ale căror mâni e pusă sorțea bisericeii pentru un viitor, Dumnezeu știe cât de îndepărtat.

Ședință la Asociațiune.

Comitetul central al „Asociațiunii” a ținut Joi în 20 Aprilie, o ședință extraordinară, pentru a rezolva unele agende și curenții, cari nu le putuse isprăvi în ședința ordinară dela 13 April n.

Ședința s'a ținut sub președința vice-președintelui Dr. Il. Pușcariu, fiind prezenți membrii: P. Cosma, I. Papiu, I. St. Șuluțiu, Z. Boiu, I. Crețu, Nic. Ivan și L. Simonescu.

Scotem la iveală dintre hotărârile acestei ședințe, următoarele:

În urma concursului publicat de comitet pentru conferirea a 16 stipendii pentru învățacei meseriași români, au încurs peste 70 de rugări după ajutor. În ședința sa de Joi, comitetul a împărțit 17 ajutoare, la 15 de câte 25 fl. și la doi pe jumătate.

S'a raportat și s'a luat cu bucurie și cu mulțumită la cunoștiță, că „Albina” a votat 1000 fl. ajutor școlii civile superioare de fete pe care o susține „Aso-

ciațiunea” în Sibiu, — precum și aceea, că institutul de credit „Făgețana” din Făgêt, înscriindu-se de membru fundator la „Casa Națională” cu 1000 fl., a trimis o rată de 250 fl. din această taxă, iar „Sentinela” din Șatul-nou înscriindu-se asemenea ca fundator la aceea casă, a trimis o rată de 100 fl. din taxă. Tot casei naționale i-au votat „Sebeșana” 25 fl., „Timișana” 20 fl. și „Cordiana” 10 fl.

Cauza Fundațiunii Gregorin Forró din Sebeșul-săsesc, care a testat Asociațiunii 8000 fl., a ajuns la finalizare, căci pertractarea lăsamântului s'a terminat, și așa acum lăsamântul a ajuns în proprietatea Asociațiunii. Fondul e depus la „Sebeșana” în Sebeș iar un libel clausulat în înțelesul testamentului. Soția testatorului are drept la folosirea intereselor fundațiunii cât va trăi, după aceea fundațiunea va sta la dispoziție pentru scopurile fixate de testator.

Despre despărțământul Bran al Asociațiunii s'a remarcat, că prin zelul comitetului seu (director e dl adv. Găroiu), a deșteptat viu interes pentru Asociațiune, ceea-ce se vede și din frumoasa sumă adunată ca taxe și contribuiri, din care despărțământul detragânduși cele 20% statutare, i-au rămas din anul trecut 85 fl., din cari da trei ajutoare la ucenici de meseriași români din partea locului.

S'a presintat în ședința asta, o hârtie a dlui vicecomite al comitatului Sibiu, G. Reissenberger, prin care cere, ca comitetul să i presinte rațiociniul anual al Asociațiunii. Având în vedere, că statutele nu-l obligă la presintarea socotelilor decât adunării generale a Asociațiunii, comitetul n'a hotărît împlinirea cererii viceșpanului, ci se i-se dea un răspuns explicativ cu provocare la statute, întrebându-l totodată, că spre ce scop și pe ce basă vine dl vice-comite cu această cerere față de comitet?

Nu cumva ni-se întinde iarăși o cursă, nu cumva stăm în fața unei nouă încercări de amestec în afacerea Asociațiunii?

Fiindcă despărțământul de Alba-Iulia al Asociațiunii care nainte vreme desvolta o activitate destul de frumoasă, acum de câțiva ani nu mai da semne de viață și de lucrare, comitetul a hotărît să încerce cu comisar din centru readucerea la viață a despărțământului. A numit în scopul acesta de comisar pe membrul seu Nicolau Ivan, care va face o convocare de adunare extraordinară și apelă cătră inteligența despărțământului, care să-și alăge un comitet, care să vree și să știe lucra întru promovarea scopurilor Asociațiunii.

Își fac înșiși necazuri.

— Pentru „Porțile-de-fer” —

Presa europeană iar se ocupă de Ungaria și în special de guvernul maghiar, întrecându-se a-l arăta așa precum e, anume ca lipsit de tact și de sentimental de dreptate și loialitate față de drepturile altora.

Diarele vieneze îndeosebi, se arată, precum am mai amintit, îngrijate de proiectul guvernului ungar de a împune taxe mari dela 1 Maiu încolo, asupra vaselor cari vor trece pe la Porțile-de-fer.

Guvernul ungar vrea anume ca cu începere dela 1 Maiu n., să se percăpă dela „ori-ce vas care transportă persoane sau mărfuri” și cari ar trece prin întréga, sau numai printr'o parte din porțiunea ce s'a regulat în cursul Dunării-de-jos, adică între T.-Severin și Moldova, ore-cari taxe de navigațiune, în cari se se cuprindă atât taxele cuvenite pentru usul părții de fluviu ce a fost regulată de Austro-Ungaria, cât și taxele pentru pilotaj. Distanța între Turnu-Severin și Moldova e împărțită în două: dela T.-Severin la Orșova și dela Orșova la Moldova. Și taxele de încassat ar fi:

1. Pentru vasul care ar trece pe întreaga distanță dintre T.-Severin și Moldova o taxă de 20 bani (heleri) de fie-care vas, desert sau încărcat, pentru fie-care tonă calculată după capacitatea întregă de încărcare, dacă s'a încărcat întregă, sau după tonagiul arătat în certificatul vasului; și apoi o taxă de 18 bani (heleri) de fie-care sută de chilogram, după marfa transportată în vase. Săderi, numai la anumite mărfuri specificate.

2. Pentru vasul care ar trece numai una din cele două secțiuni, se va percepe jumătate din taxele arătate mai sus.

Vor fi scutite de plata acestei taxe de navigație: bastimentele de război în genere, toate bărcile cu o capacitate mai mică de 1900 q. precum și remorchele, cari nu transportă nici o marfă.

Guvernul ungar se razimă pe dispozițiunile art. 6 al tratatului de Londra din 1871, în care se recunoștea Puterilor riverane cari ar regula Porțile de fer, dreptul de a percepe, până la stingerea datoriilor ce vor face cu aceste lucrări, o taxă asupra nărilor de comerț; apoi pe dispozițiunile tratatului de Berlin din 1878, care însărcinând pe Austro-Ungaria cu regularea, prevede dreptul de a percepe o taxă provisorie „pentru a acoperi cheltuielile acestor lucrări”.

Stabilirea taxelor a stărnit protestările din cauza timpului apropiat în care guvernul ungar dorește să le pună în aplicare, și din cauză că taxele sunt prea ridicate!

Camera de comerț din Viena îngrijată de măsura luată de guvernul ungar, a înaintat ministerului vinez o protestare în contra unor asemenea taxe, cari sunt contrari stipulațiilor tratatelor internaționale cari au proclamat în mod absolut principiul libertății navigației pe Dunăre, și cari ar avea de rezultat slăbirea relațiilor comerciale dintre România și Austro-Ungaria.

Cerealele românești, și camera, din cauza scumpetei transportului pe Dunăre, în loc să mai între în Austro-Ungaria, vor lua calea maritimă, îndreptându-se spre Germania sau aiurea.

„Iar Statul român, serie „Voința Naț.” din București, în calitatea sa de Stat riveran, nu putea se nu face și el obiecțiunile sale în contra aplicării întempestive a unor taxe exorbitante, cari îl lovesc în interesele sale economice.

Guvernul Român va cere să se amâne perceperea până când, în înțelegere cu celelalte State riverane, se va stabili cât de mari vor trebui să fie aceste drepturi de navigație.

Dacă s'ar compara taxele ce și propune guvernul ungar să percăpă de la vasele cari trec pe la porțile de fer, cu taxele cari se percep actualmente de guvernele altor State pentru trecerea vaselor prin canalele făcute de ele, pe distanțe cu mult mai mari de cât canalul de la Porțile-de-fer, și cu mult mai însemnate de cât acesta, s'ar vedea cât sunt de disproportionale cele dintâiu!

Afară de asta guvernul ungar stabilind taxe și asupra mărfurilor, se găsește în contradicție cu dispozițiunile tratatului din Paris de la 1856, care dispune că nu se va percepe nici o taxă asupra mărfurilor cari se găsesc pe bordul nărilor. Guvernul ungar confundă taxele fluviale cu taxele vamale! Și așa mai departe.

Destul că guvernul ungar prin lipsa de tact, și-a răsculat în cap presa a o mul-

țime de state: Austria, România, Bulgaria, Sârbia, Württemberg, Bavaria, etc. cari toate spun că acest guvern deprins a fi volnic la el acasă, crede că și poate permite luxul a fi astfel și cu toată lumea în afară. Și puține cuvinte de laudă își aude pentru asta!

Biserica ortodox-catolică în Bucovina.

II.

Autonomia bisericii ortodoxe în Bucovina.

„Biserica ortodoxă bucovină se numără la bisericile autocefale din anul 1873, când și-a obținut deplina autonomie.

Așa se susține în general. Dar lucrul stă altfel!

Autocefalia este biserica în cele dogmatice și spirituale, și acesta într-o măsură păzește ea în curăție și învață în întregitate nestirbată doctrina bisericii vechi ecumenice, rămânând pe fundamentul sigur și puternic ce l-au pus cele șapte sinode ecumenice pentru biserica adevărat catolică.

Fiind biserica bucovină o biserică particulară, și neținându-se de prezent sinode ecumenice, ea ajunge la cunoștința consensului tuturor bisericilor particulare în privința unui adevăr al revelației d-zeesti pe trei căi, și anume: 1. din cărțile cele simbolice, acceptate și întrebuințate de bisericile cele particulare; 2. din credința și praxa bisericească constantă, și 3. prin comunicațiunea bisericilor particulare între olaltă pe calea corespondenței scrise.

Deci autocefalia bisericii ortodoxe bucovinene nu este așa de înțeles, că ea poate schimba normele credinței sau a le înmulți.

De pildă: să punem cazul, că biserica ort.-cat. din Bucovina primește de la biserica occidentală dogmele despre filioque, primat, infalibilitatea papei, purgator, Maria imaculată, învățătura despre concomitanță, etc.; aceste dogme sunt străine bisericii vechi ecumenice. Este biserica ort.-cat. din Bucovina atunci și mai departe ortodox-catolică? Nu, ea s'a făcut prin aceste eretice și a eșit din rându bisericilor ortodox-catolice.

Biserica bucovină s'a ferit până acum de a pica în ataricurse.

Autonomia bisericii ort. din Bucovina însă, are multe de dorit, ca să se potă ea într-o adevăr bine desvolta și mai departe.

Credincioșii ortodocși sunt despoiați de dreptul de a-și alege pe arhiepiscopul lor; ba nu au nici dreptul de a propune, să dăim, măcar trei candidați, dintre cari unul să fie denumit ca episcop!

Prin acest neajuns se poate întâmpla, ca în fruntea bisericii să vină un bărbat puțin demn de chemarea sa de tot înaltă, care se nu potă apăra biserica în contra atacurilor eterodocse.

Biserica ortodoxă este despoiată de dreptul ei natural și canonic de a-și administra ea însăși averea sa, de a avea asupra averii sale măcar o înfrință decizitoare.

Averea ei se administrează astăzi în folosul străinilor, și nu în folosul bisericii și fiilor acesteia!

Alegerea episcopului (metropolitului) și administrarea averii bisericii, dacă aceste două condițiuni fundamentale nu vor fi în scurt redobândite, turma bisericească va fi grozav decimată de elementele nesațioase ce o pândesc constant și-și ascuțesc ghiarele la nenorocirea bisericii ortodoxe!“

Din România

Situația.

Situația politică, e cât se poate de incurcată și delicată. Nici a ceea ce dela demisia cabinetului Sturdza, alt cabinet nu s'a putut forma.

Regelui îi trebuie un guvern tare, să-i dea garanții de-o dărabilitate mai mare. Acesta conservatorii nu o pot promite în urma hărțușelilor interne cu junimiștii. Liberalii sunt încă în pertractări. Dl. Giani a rugat pe E. Stătescu să-i dea concursul său. Dl. Stătescu a spus că nu-i face nici o greutate, dar nici nu-i promite nimic, până nu va primi însuși o însărcinare oficială.

Fiind vorba de o concentrare liberală, nici Giani nici Aurelian nu au ambiția de-a se pune ei în frunte, ci de-a ceda acest loc de onoare lui Stătescu. Așa fiind, Regele a chemat Mercuri pe Stătescu la palat.

Dar înțelegerea merge greu, fiindcă partizanii dlui Sturdza țin tare la el și nu vor să audă de-o formațiune din care să lipsescă Sturdza, iar de o schimbare în șefie, și mai puțin!

Din scrisese „Drapelului” înțelegem, că ei au intenția să formeze un minister concentrat, cu Stătescu, Aurelian și Flevea, și și din sturdziști cari se vor arăta concilianți, și apoi imediat, înainte de ori ce, să disolve parlamentul și să facă alegeri, din cari, fi-reste, speră a scote mai mulți partizani ai acestei grupări concentrate, și a decima pe sturdziști. Așa apoi răzimați pe un parlament springinitor lor, ar putea da garanță unei stabilități mai îndelungate. Intrebare ce dăce la asta Regele.

Un discurs militar.

Generalul Candiano Popescu a fost numit comandant al diviziei de armata staționată în Dobrogea.

Luând zilele astea comanda diviziei, generalul a adresat o cuvântare oficerilor din garnisóna Constanța, dicând între altele:

„Domnilor!

Corpul oficeresc din garnisóna Constanța este un corp ales, și este dator să se deosebescă.

Constanța nu este numai un port însemnat pe Marea-Negră, nu este numai plumăni țerei, ea este o mare oglindă, în care se resfrânge și unde se citesc însușirile armatei noastre. Aici străinul care vine pentru întâia dată în România, are prilejul să vadă pe oficerul român, și după dânsul să judece armata!

Avem dar onora o înfățișă pe frații nostri de arme și drapelul glorios la umbra căruia am pășit din nou pe acest pământ, pe care suntem fericiți a-l călca astăzi sub voincescul nostru picior!

Ființa mea în mijlocul d-vostă, este un întreg program militar.

Știți cine sunt și ce doresc. Zel la serviciu, supunere disciplinei, ținută corectă și reglementară.

Voesc ca oficerul mai nou în grad să arate celui mai vechiu de cât dânsul, respect,

Superiorul să fie față de inferior icóna datoriei împlinite. Nicăeri șefului nu i-se cere a fi întâiul în cele bune și folositoare, ca în armată!

Cereți dela soldat tot ce vă indrituesc reglementele, dar vorbiți și inimii lui, căci ea este un bogat izvor de sentimente frumoase și de fapte strălucite. *Vitejia locuște în inimă, nu în vârful baionetelor!*

Știu că amorul propriu este pârghia cea mai puternică a moralului oficerului român. La dânsul fac apel totdeauna, și voi fi ascultat de sigur, căci sunteți vârstare din vechea și făimosa tulpină a virtuților noastre militare și a nămului românesc!

Luând acest comandament, la care am ajuns prin înalta încredere a M. S. Regelui, cel dintâiu strigăt al meu este: „Să trăiască M. S. Regele, Suprema Căpitanie a ôstei! Trăiască armata română!“

Din tractul Deesului

Valea Someșului, 30 Martiu v. 1899.

(Urmare și fine).

Trecându-se la partea episcopescă a raportului, se constată că averea bisericească preste tot e foarte puțină, și acesta parte din cauza apatiei și indiferențelor unor preoți, parte din cauza sărăciei poporului îngreunat cu foarte multe dări de tot felul.

Averea în bani a fondului protopresbiterial e de 97 fl. 40 cr. depuși la institutul de credit și economii „Someșana“.

Colecta fondului protopresbiterial a rămas, cu excepțiunea contribuțiilor parochiilor Dees, Deviciorii-mari, Muncel și Fălcușa, fără rezultat în anul expirat.

Edificiile bisericești prezintă o valoare de 57000 fl. Neștiind înaintate la oficiul protopresbiterial toate rațiociniile parochiale, cealaltă avere bisericească nu se potă apreția.

S'a făcut și-o încercare de a se ameliora salariul protopresbiterului, dar fără rezultat. În privința asta s'a decis, ca taxele pentru visitațiunile canonice să se unifice, statorindu-se acelea anual la 9 florini pentru fiecare parochie.

Rațiociniul protopresbiterului s'a luat la cunoștință, dându-se absolutoriul cerut.

Ca ultimul obiect de desbatere urmază interpelațiunea-propunere a părintelui Lador, privitoare la împărțirea preoților lungenți

FOIȚĂ

Din țara iernei de veci.

— Călătoria lui Nansen la Grönlanda —

După „T. L.”, de Dr. P. Opriș.

(Urmare.)

Călătoria pe săniile pedale.

— Pregătire. — Furtună mare. — Săniile cu vâl. — Nansen se perde în zăpadă. —

Apucără să se pregătescă de calea cea mare și grea. Au reparat tot ce a fost stricat, și au părăsit tot ce a fost de prisos. Voiau să aibă povară cât se potă de puțină. Hotărâră — deși cu părere de rău, — ca și luntrițele să și-le lase acolo. Le-au întors deci cu fundul în sus și au acoperit cu ele unelte și părăsite, ca să fericescă cu ele pe cutare eschimos, care va de ele.

Grămădiră apoi pe săniile toate cele neapărat de lipsă. Pe fie-care sanie puseră povară cam de un cuintal, iar pe cea dintâiu, pe care o trăgeau doi inși, de două ori atâta. Legându-și apoi săniile pedale, s'au prins înaintea săniilor și plecară cu ajutorul lui Dumneșeu. Plecarea s'a întemplat la 15 August, și nime nu era sigur, ore ajungeva finea acestui drum?

Călătoria grea a decurs cu multe necazuri. Când ômenii, când săniile se cufundau în zăpadă, sau se strîmtoau în cutare crepătură. A trebuit să mai și incungiure, cât de mult, așa că numai foarte încet au înaintat. De dimineța până sara târziu într'una trăgeau sania și povara, și totuși în câte-va zile de abia au înaintat 1—2 mile.

Odată i-a ajuns o furtună cumplită. Abia fură în stare a-și întinde și înțepeni șatra, ca să se nu o ducă viforul cel cumplit. Dar totuși le-a succedat, deși cu mari greutate, și după ce s'au ascuns în sacii de dormit au ascultat decurgerea viscolului îngrozitor în liniște deplină.

Parcă nu mai voia să încete. A durat trei zile și trei nopți fără întrerupere. În decursul viforului le-a fost imposibil să se misce. Și-au omorât timpul, care cum a putut. Au mai dormit, au mai povestit despre lucrurile de acasă. Balto însă iar se întorsese la Dumneșeu, și când numai putea vedea, înțins și numai de jumătate în sacul său de dormit, cetea în continuu din biblia sa cu mare evlavie.

În fine iară își putură continua calea. Dar se îngreunase foarte, căci plôia ce o adusesse viforul, înmuiașă zăpada. În urma ostentării cumplite, pe călători îi mai chinuia

și o sete mare. Dar n'au avut timp ca pas de pas să topescă zăpada, deci și-au ajutat necăzului așa, că și-au umplut ploșcile cu zăpadă și le au spânzurat pe peptul gol sub vesminte, ca căldura trupului să topescă zăpada.

Numai puținii puteau să aștepte până se topia zăpada. Cei mai mulți îndată ce presupuneau că s'au adunat câteva înghițituri în ploșcă, numai decât se apucau și le sorbeau cu cea mai mare poftă.

Din cauza lipsei mari de apă, Nansen și ai săi nu s'au mai spălat pe obraz. Drept-acea li-se făcuse pe pielea obrazului o scôrță de necurățenie. Așa prosopițiau, de nime n'ar fi dis, că între acești ômeni murdari se află unul dintre cei mai renumiți învățați ai lumii, care cândva va fi îscape binevedut chiar și la masa principilor încoronati. De altcum au fost și alte motive pentru nespălare. De multe ori era atât de frig, încât până când și-ar fi ridicat apa de spălat până la obraz, li ar fi înghețat în pumni. De alt cum scôrța de nelăuțelă era scut bun contra frigului cumplit și a vânturilor sfâșietore.

După oboseli îndelungate ajunseră pe un teren destul de plan. Aici vântul sufla în direcțiune vestică. Drept aceea Nansen socoti că va fi bine să provadă sania cu vântrele

ca astfel să ajute și vântul la mănarea ei. Dacă e posibil așa ceva la corăbii, de ce să nu fie posibil la săniile, căci veți Dămine în America se practică!

Ceilați nu se cam învoiau. Cu deosebire laponii diceau că acesta va fi o adevărată nebunie. Dar Nansen n'a cedat.

Vântrele ce-i drept n'aveau; dar aveau șatra și părțile acesteia le-au întrebuințat spre acest scop. Au legat câte două și trei săniile, înaintea au pus cărmăci, pe care li îndrepta unul dintre călători, iar cei-alți din dărăpt se mărăcu în săniile.

La început încercarea n'a succedat nici decât, căci săniile se resturnau cu ômeni cu tot, dar în curând aflară modrul, așa că săniile au plecat frumos și au sburat cu iuțelă uimitore.

Atâta au înaintat, ajutați de vânt favorabil, în decurs de câteva ore, ca de altă dată în decurs de mai multe zile cu chinuri și ostenteli mari.

Dar odată era pe-aci să-o pătescă Nansen. Cum stătea adecă-te odată îndărăpt într-o sanie, pe când Sverdrup o cărmăuia, a alunecat și'a rămas jos din sanie, care a sburat mai departe ca vântul, și în curând a înaintat atât de departe, încât abia se mai zărea ca o pată pică.

docința de incidentul sfințirii bis. din Diug. Propunerea părintelui Lador în esență e, ca preoții tractuali cari au fost invitați și au luat parte activă la sfințirea bisericii, să fie și ei împărtașiți din venitul ce a încurs acolo, și ca pe viitoriu protopresbiterul tractual să se îngrijască, ca fiecare preot ce se prezintă, să fie împărtașit din venitul ce se incurge la astfel de ocaziuni.

După o discuție mai lungă, la care iau parte: pâr. Cotuțiu, V. Cupșa, P. O. D. protopop, Dr. G. Buzura, etc., se primește propunerea părintelui V. Andrei iun. din Corneti, care e de înțelesul, ca dispunerea preste venitele încuse la sfințirea de biserică pentru servicii divine particulare, să se concreească șefului tractual și preotului local, cari apoi după împărțirea se împărtașesc și pe ceilalți preoți prezenți din acest venit; cât pentru modalitățile încasării și proporția împărțirii, aceea să se ardească în sesiunea sinodală ordinară următoare.

Cu acestea toate agendele s'au terminat, și protopresbiterul tractual P. O. D. T. Herman închide ședința prin o cuvântare, în care pune la înimă tuturor îngrijirea pentru sârta bisericii, atât de amenințată în părțile acestea, luptându-se atât cu materiile materiale și cu dușmanii independenței ei, cât și mai cu seamă cu indiferentismul și nepriceperea a multor membri din sinod, și cari își caută numai de interesele lor private, și apoi cu proselitismul fanatic, care dă asalt asupra ei ca valurile mării asupra corăbiei. Dar sperăm, că vor fi totți la post lor.

Sinodul protopresbiteral se termină între aclamațiuni de „să trăiască” la adresa protopresbiterului.

Un oșpe.

Revista Externă

Conferența dela Haga.

După informațiile primite de „Neue Freie Presse”, conferența de moderare a înarmării, va avea loc del puțin în luna de iulie; aceasta din cauza numărului mare al participanților, cât și pentru că, pe lângă consfătuirile colective, e nevoie și de deliberări în cercuri mai restrânse ale reprezentanților fie-cărui Stat și ședințe deosebite ale consilierilor tehnici.

Până ac acum nu e sigur dacă conferința va fi presădată de ministrul de externe al Olandei, dl Banfort. E posibil să fie ales președintele reprezentanților Rusiei, baronul Staal, sau contele Nigra, decanul corpului diplomatic.

Asupra rezultatelor pozitive ale conferenței, un diplomat distins a declarat că o reducere a armatelor nu se poate aștepta; se speră însă că stabilirea unui tribunal de arbitraj va fi obligatorie pentru toate Statele cari participă la conferință — în cazul când un Stat ar ajunge la un tribunal de arbitraj nu înseamnă supunerea la hotărârea acestui tribunal. Totul se face pentru a se câștiga timp pentru ca Statele între cari a izbucnit conflictul, să aibă vreme a se judece mai obiectiv situația. În chipul acesta multe resbôie vor putea fi evitate.

Cădând Nansen a rămas culcat pe aloc și a privit nițel cum sborâ sania, apoi a început a alerga după ea din resputeri. Dar zădarnic. Depărtarea între el și sania creștea într'una, căci vântul o mâna cu mult mai repede.

Și cine știe ce s'ar fi ales de Nansen nu-puși vine voie lui Sverdrup de a vorbi cu el. Lucru care nu s'a prea obicinuit a se întâmpla în astfel de vânt și la o fugă atât de repede.

Sverdrup a agrăit pe Nansen, și fiindcă Nansen n'a răspuns nimic nici la strigătul repetat al lui Sverdrup, nici nu s'a aușit zgomot din dărul, Sverdrup deveni neliniștit și măchnit rădică velul dela spate și privi îndărăptul său.

Spre marea sa mirare veșu, că pe sanie nu se află nimeni.

Firește, că numai decare rupse ventrelele și oprî sania cu mare năcuse. Temp îndelungat nu se făc. Dar deodată zări în depărtare un punct negru prin pustia de zăpadă albă. Neștrea creștea într'una și se apropia de mare îngrăta, când Sverdrup cunoscu spre deosebita sa bucurie, că e Nansen, care înaintând în urma saniei pre sania s'a pedalat, ajungea tot mai aproape și mai aproape, până ce în fine ajunse sania și iarăși continuă împreună călătoria în chipul de mai înainte.

(Va urma.)

Din tractul Reghinului.

— Sinod protopresbiteral. —

Sinodul protopresbiteral al Reghinului s'a deschis la 14 Faur a. e. în biserica din Idicel, unde după premergerea s. liturgii împreună cu chemarea ducului sfânt, s'a celebrat părăstos, solemn pentru arhiepiscopul Andrei Baron de Șaguna, și Emanuil Gozdu.

Desbaterile sinodului au avut loc în ședința a II, ținută Luni la 10 ore a., m. în reședința protopresbiterală din Reghinul-săseșc. — Aflu de forțe la loc această procedură. Până acum mulți membri preoțesci ai sinodului erau reținuți dela ședințele de Dumineca prin funcțiuni bisericesci, iar acum spre onrea lor, s'au prezentat în număr complet membrii preoți, dovadă că dacă și mirenii se interesează de mersul afacerilor tractuale, dea întâia, după cum se și recere, este cea dintâi la postul ei.

Cuvântarea de deschidere a P. O. D. protopresbiter Galaction Șaguna a fost plină de adevărate învățături părintesci și de căldura ce trebuie să-l stimuleze pe fiecare fiu al bisericii noastre întru îmbrășosarea bisericii și instituțiilor ei, cari singure ca fortăreță tare ne vor păstra intactă legea, limba, credința și ne vor alina greutățile între valurile fortunose ale lumii în acest timp de crasă necredință.

Din raportul general despre activitatea oficiului protopresbiteral în decursul anului expirat 1898, reiese că:

I. *Aministrația de birou.* Afacerile oficiului protopresbiteral, deși s'au înmulțit în mod simțitor în decursul anului trecut, parte în urma perfecționării continue a constituțiunei noastre bisericesci, parte în urma cesiunei întregirii salariilor preoțesci din partea statului, oficiul protopresbiteral cu finea anului n'a avut nici o restanță, ci toate afacerile aparținătoare competenței lui au fost rezolvite.

Numărul esibitelor în decursul anului 1898 au fost 557, iar obicetele de aceeași natură, sau plasat tot sub același legământ.

II. *Cler și popor.* Numărul preoților în protopresbiterat cu 31 Decembrie 1898, face 21, dintre cari 18 parochi și un administrator parochial, un capelan și un preot dis. onibil; clerici absoluți cu esamen de calificățiune 5.

Numărul familiilor e de 4616, cuprindând 21,020 suflete: un creșcământ de 311 față cu anul 1897.

Căsătoriile bisericesci și civile: 136, numai civile 6; mixte au fost 20, iar convețuiri nelegale 142. Semn al timpului!

Nașterile: S'au născut 687 copii, din ei nelegitimi 50. Au murit 462. Creșcământ de poporațiune deci, față cu 1897, e 71.

Treceri religioase s'au întâmplat, dela noi 1, la noi 1.

Acu aducându-se cu durere la cunoștința trecerea din viața acesta la cea vecinică a parochului Ciril Filea din Filea, sinodul decide a se da espresiu de condolență de condolență, prin sculare, dîcîndu-se un „D-șeu să-l odichnescă“.

(Va urma.)

NOUTĂȚI

Alegerea dela Arad. Terminat pentru alegerea de episcop Aradului Aradului s'a aștorit pe 2/14 Maiu a. e. Ședințele de alegere vor fi presidate de Eminența Sa metropolitul nostru Ioan Meșianu.

Regele Carol I. de 60 de ani. Joi în 8 April M. S. Regele Carol I și a s'arbat a 60-a aniversară a nașterii sale. Ziua a fost serbată frumos în capitala română. Orașul a fost pavozat. Regele viu felicitat, dorindu-i fiecare suflet de Român încă mulți ani spre binele și fericirea Țării-Românești și spre mărirea neamului!

Primejdia ciumei. O știre din cele mai îngrijtore vine din Răsărit: La Mecca, unde în curând va sosi marea perelinagiū musulman, au fost 26 casuri de ciură! Cu îngrămădela, promiscuitatea, murdăria și privațiunile cari însoțesc în tot-d'auna pelerinajele aceste, în acest loc sfânt al lor, e de temut că epidemia se nu ia proporții mari, și apoi să se transmită în multe părți ale lumii cu întorcerea pelerinilor.

În ce privește paza sanitară la trecerea prin Suez, putem fi siguri de rigurositatea ei. Dar vor înspăndi vor trece numai pe acolo. Ei se pelerinși în de trece Mecca în cele patru puncte cardinale, spre Persia, Asia-mică, Turcia europeană, Bulgaria, Nordul Africeii.

Contagiunea teribilă epidemii se poate aduce în Europa prin atâtea puncte de uscat, și anume toate cele mai grele de păzit și de supus carantinei!

Temerile sunt cu atât mai mari, cu cât Turcia, după știrile pe cari le aduc zărele străine, nu vrea să aplice toate prescripțiunile sanitare ale congresului din Veneția, și pelerinii europeni se întorc prin Bosfor, unde supravegherea e slabă. Se speră însă că puterile europene vor constrînge pe Turcia să ia toate măsurile necesare.

Serata „Petru Maior“. Societatea de lectură „Petru Maior“ a tinerimei universitare române din Pesta, a invitat la *Serata Literară-Musicală* împreună cu joc, ce o va aranja în favorul fondului său. sub patronajul dl. Sale domnului Dr. Alexandru Mocsonyi de Foen, Joi 4 Maiu st. n. 1899, în Reduta orașenească (városi vigadó), cu începutul la orele 7¹/₂ s'era. Comitetul arangiator. Taxa de intrare de persoană 2 fl. de familie 5. fl. Damele sunt rugate a se presenta în toaletă de soirée sau în costum național. Ofertele marimiose, intrate la adresa cassarului George Breban (IV., Vámbáz-körr 6. II 4.) se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale diaristică.

Program: 1. a) „Séra“ de H. Pfeil. b) „Senin și furtună“, esec. de corul societății, 2. „Ideal“ de G. Coșbuc, declamată de Domnișoara *Ecaterina Mezei*. 3. a) „Non torno“ Romance de Tito Mattei. b) „Aria Oscar“ din opera „Un ballo in Maschera“ de Verdi. c) Doină, cântate de D-șora *Virginia Gall*. 4. „Educația sexului frumos“ disertație ținută de dl *Lazar Tritean*. stud. fil. 5. a) „Aria Violette-i“ din opera „Triangula“ de Verdi. b) Solvejgs-Lied, de Grieg, cântate de D-șora *Valeria Pop*. 6. „Tarantelle“ op. 27. de M. Moszkowski, esec. la fortepian de D-șora *Clotilda Oltean*. 7. a) „Nu plânge“, Romantă de I. Murșan. b) Cântece populare, cântate de D-șora *Valeria Pop*. 8. „Șeua a și țiganul“ de Th. Speranță, declamată de dl *Aurel Bratu*. stud. fil. 9. a) „Doamă la drum“ de I. Vidu. b) „Dorul înstrăinatului“ de I. Vidu, esec. de corul societății.

Cimiterul soldaților englezi căzuți la Crimeea. Aceia cari au vizat Constantinopolul, cunosc cimiterul englez de la Haidarpașa, situat aproape de gara drumului de fer german.

Acest cimiter istoric, unde au fost îngropați soldații englezi morți în războiul Crimeei, este un parc frumos, întreținut cu multă îngrijire de guvernul britanic și care impresionează în mod foarte plăcut vederea la intrarea în port din partea mării Marmara. Terenul a fost acordat de sultanul Medjid, și constituie o proprietate inalienabilă.

Din cauza acestui cimitir o neînțelegere e la ordinea zilei. Germania a obținut concesie pentru construirea porturilor și a cheurilor dela Haidarpașa, lucrare însă care va atinge și prejudiciu numitului cimitir la care Marea-Britanie ține cu sfințenie. Din cauza asta un protest neașteptat s'a ridicat de ambasadorul englez la Constantinopol, contra concesiei.

Telegrafarea fără sîrmă, peste mări. Marconi, inventatorul telegrafului fără sîrmă a ținut la academia de științe din Londra o conferință asupra succeselor de până acuma și a stării în care se află de încercările sale. Dela Septembrie 1898, se telegrafează fără sîrmă pe o distanță de 28 kilometri, între baia Alum (insula Wight) și Porte. Pentru acesta nu e nevoie decât de o forță de 14 alte. Marconi a demonstrat ce valoare mare are metoda sa pentru comunicația dela un far, cu corăbiile aflate în largul mării. Prin aparatul receptor de pe corăbiile se poate anunța sigur punctul în care se află farul. În Decembrie 1898, Marconi a instalat o asemenea legătură între farul South-Foreland și o corabie la o distanță de 19 kilometri. Acțiunea aparatului e până acum absolut regulată; nici o furtună n'a putut-o influența. Cu această instalație s'a telegrafiat cu bun rezultat la o distanță de două ori așa de mare.

Guvernul francez a însărcinat pe Marconi să stabilească o stațiune dela Boulgore la Folkestone, pe o distanță de 51 kilometri. Pentru acesta e de ajuns un catart de 34 metri înălțime. Pe vasele de război italiene se întrebuintează de un an de zile aparate, cu cari se telegrafează la o distanță de 30 de kilometri și cari funcționează fără întreprurere.

Interesantă e comunicarea făcută de Marconi asupra întrecerilor cu luntrile, dela Kingstown. Un diar din Dublin a rugat pe Marconi să-i telegrafeze decursul și rezultatul chiar în acea zi, pe când corăbiile abia în zilele următoare au sosit cu știrea.

Castelul regal din Osborne a fost pus de cătră Marconi în legătură cu yachtul de plăcere al prințului de Wales, și în chipul acesta regina și prințul au stat în comunicație neîntreruptă timp de 16 zile prin telegrafia fără sîrmă.

Ce-o fi însemnând: Se știe din Constantinopol lui „Frankfurter Zeitung“, că trei-deci de ofițeri turci, cari erau șeptemâna trecută gata de plecare la Berlin, și deși de mână în vagone, au trebuit să se așeze călătoria în urma unui ordin adus de un aghiotant al sultanului. Motivele acestei măsuri însă, nu se cunosc.

Notiță Literară

Din *Revista „Tinerimea Română“* a apărut fasciculul I din *Volumul II*, din 1899. Apărut stă de un an sub direcțiunea dlui *Grigorie G. Tocilescu* și este o revistă nu mai mult a tinerimii, ci a unui grup de bărbați, bărbați nu numai în vîrstă, ci și în științe!

Fasciculul present, care e un volum de 132 pagini cuart, cuprinde un studiu lung și serios al dlui *Gr. Tocilescu* asupra „Monumentelor epigrafice și sculpturale ale muzeului național din București“, partea I: monumentele religioase, cu 18 fotografii de atari monumente vechi; la locul al doilea are: „Biserica sub Grigorie D. Ghia“ de *V. A. Urechia*, dela 1822—1828; un studiu francez de *M. Sutz* asupra sistemului monetar roman sub Nero; „Însemnări din bătrâni“ de *O. Lugoșanu*, o serie, interesantă și ca limbă, de citate din cărțile bisericesti vechi, sau de însemnări aflate pe cărțile vechi, de prin vécurile 17—18.

Au apărut și ni s'au trimis la redacție „*Priveag*“, o fascicolă de 84 pagini, nuvele de Ioan Iosif Sceopul, cuprindînd nuvele: „*Losif de fume*“, „*Hașig*“, și „*Murmur de isvrô*“. A se căpăta cu 75 cr. la autor în Oradea-Mare (redacția „*Vulturului*“). Pe cupertul autorul vestește că se află în pregătire și vor apare în intervale de câteva două trei luni următoarele lucrări literare ale sale: „*Scrisori cătră un prieten*“, „*Adio Madonna*“, (Vis și realitate) și „*Maria Greca*“ roman.

„*Ce pretind naționalitățile dela Coloman Széll*“, ca ministru-president al statului ungar. e titlul unei broșuri de 14 pagini, apărută în tipografia „*Aurora*“ din Gherla și scrisă de Cassius.

Broșura are un motto din Simion Bărnașiu, apoi începe cu enitul „Un stat cadavru“, spunînd că în Europa se află un stat de 322.210 kilometri pătrați și cu 18,000,000 locuitori, dar care în urma stărilor sale, e un stat cadavru, și acest stat e — Ungaria. Accentuează că deja și Rusia se închină flamurei civilizațiunii, a păcii și progresului, iar d. e. vecina noastră România, pare „o colonie alessă a luminii în extremitate Orient, în avântul seu luminător de libertate și cultură!“

Cere ca dl Széll să fie un adevărat bărbat de stat, care să nu mai mîrgă față de naționalități pe drumul nefast al înaintărilor sei. — Costă 50 cr.

Ultime știri.

Crisa în România

Tote străduințele dlui Stătescu și Giani și Aurelian, de-a îndeplini concentrarea liberală, au rămas fără rezultat, lovindu-se de tîria cu care partizanii dlui Sturdza îl susțin. Giani a depus Regelui mandatul de formare a cabinetului.

În urma acestora Regele a încredințat pe *Gr. G. Cantacuzino* cu formarea unui cabinet conservator.

O telegramă sosită în momentul ultim vestește, că ați, Sâmbătă, *Gr. Cantacuzino* prezintă Regelui lista cabinetului pur conservator.

Retragere în chestia Porților-de-fer!

Diarele de ați aduc știrea pozitivă, că guvernul ungar a abstat dela ideea de-a introduce la Porțile-de-fer, dela 1 Maiu, tarifele de care atîta se vorbeste! Pentru coperirea retragerii însă, spun că nu pentru protestările Austriei nu introduce tarifa, ci... fiindcă guvernul actual a găsit gata aceste tarife când a intrat în funcțiune, și însuși a aflat că trebuie încă meditat asupra lor...

Nr. 2—1899

[55] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea vacantei parochii de clasa III. De ag, în protopresbiteratul Têrnavei, conform ordinului Preavenerabilului Consistor Archidiececan Nr. 1453 B. din 13 Martie 1898, se escrie concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Roman“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 590 fl. 22 cr.

Doritorii de a ocupa acest post au să-și așternă cererile instruite conform normelor în vigóre, la subsemnatul oficiu protopresbiteral (u. p. Küküllővár) până la termenul indicat mai sus.

Cetatea de baltă, 25 Februaru 1899.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Têrnavelor.

Nicolae Todoran,
protopresbiter.

În sensul §. 16 din regulamentul pentru parochii se publică.

Sibiu, din ședința senatului bis. ținută la 30 Martie 1899.

Consistoriul archidiececan,

Nr. 414 — 899

[53] 3—3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Zlagna din protopresbiteratul Agnita, se publică prin această de nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 440 v. a.

Doritorii de a ocupa acest post au să-și înainteze cererile lor concursuale, instruite conform legilor în vigóre, în termenul deschis, subsemnatului oficiu protopresbiteral, și să se prezenteze în vre-o duminecă sau serbătoare în biserica de acolo spre ași arăta dexteritatea în cântări și tipic eventual în serviciul divin și predicare.

Informațiuni mai deaprobe se pot lua dela comitetul parochial și dela oficiul protopresbiteral.

Noerichiu (Ujegyház), în 8 Martie 1899.

Oficiul protopresbiteral al tractului Agnita (în Noerichiu) în conțelegere cu comitetul parochial.

Nicolau Moldovan
adm. protopresb.

Nr. 114—1899.

[54] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa II. Filea (Füleháza), devenit vacant prin răposarea parochului de acolo, Ciril Fulea, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foia „Telegraful Roman“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 620 fl. 30 cr.

Informațiuni mai de aproape se pot lua dela subscrisul.

Petentii vor avé a așterne suplicele concursuale, instruite conform legilor în vigóre, în termenul deschis, subscrisului, p. u. Szász-Régen.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Reghinului.

Reghin, 4 Faur, 1899.

În conțelegere cu comitetul par.:

Galagtion Șagău,
protopresbiter.

Iosif Schultz,

neguțetor de vinuri,

Sibiu, Strada Poplăcei nr. 30,

oferează

vinurile sale ardelenesci

garantat naturale, la cumpărare de cel puțin 56 litre cu următoarele prețuri:

Vin de masă anul 1898 per litru	18 cr.
„ „ „ „ 1896 „ „	24 „
„ „ „ „ „ „	26 „
„ „ „ „ „ „	34 „

[58] 1—3

Cu stimă:

Iosif Schultz,
neguțetor de vinuri.

În Tipografia Archidiececană au apărut

Treptele formale

ale

învățământului

de

Dr. Petru Șpan.

Prețul 80 cr.

Se pot procura din

Libraria tipografiei archidiececane
Sibiu.

Semințe de economie!!

Trifoiu! Luțernă!

Napi de nutreț!

Iarbă franceză și engleză!

numai în calități alese, au sosit prospete și se vënd cu prețuri moderate la

„Concordia“,

societate comercială pe acții,

Sibiu,

[56] 1—3

și la filialele ei în Alba-Iulia și Făgăraș.

În Tipografia archidiececană
a apărut:

ACAFTISTUL

Preasântei

Născătoare de Dumneșu

și

alte rugăciuni

urmate de Sinaxariu pentru tot anul și Pășchălie.

Un volum de 368 pagini 8°.

Prețul simplu legat . . . fl.	— 85
jumătate pânză . . . „	1.05
în piele roșie . . . „	1.25
Ediția fină în piele neagră . . . „	2.—
piele chagrin . . . „	2.60
în mătase . . . „	3.85

Se află de vëndare la

Libraria Tipografiei archidiececane,
Sibiu.

P. T. Dómne!

Prin această am onóre a Vê aduce la cunoștință, că m'am întors din călătoria mea la Viena cu o **alegere bogată** din cele mai moderne noutăți și Vê rog cu tot respectul a mē onora cât mai des cu vizitele D-Vöstre.

Cu tötă stima:

Henriette Frank

modistă [50] 3—3

Strada Măcelarilor Nr 5.

Din Tipografia și librăria archidiececană, Sibiu, se pöte procura

Pribeag

de

Dr. Iosif Sceopul.

Prețul broș. 75 cr.

Câștigul cel mai mare

în cazul cel mai favorabil

[48] 8—12

1.000,000

Coróne.

Consemnarea

tuturor celor 50.000 câștiguri

Cel mai mare câștig în cel mai favorabil cas

1,000,000 Kronen.

Speziell sind die Gewinne wie folgt eingetheilt.

Kronen	
1 Prämie mit	600000
1 Gew. à	400000
1 „ „	200000
2 „ „	100000
1 „ „	90000
1 „ „	80000
1 „ „	70000
2 „ „	60000
1 „ „	40000
5 „ „	30000
1 „ „	25000
7 „ „	20000
3 „ „	15000
31 „ „	10000
67 „ „	5000
3 „ „	3000
432 „ „	2000
763 „ „	1000
1238 „ „	500
90 „ „	300
31700 „ „	200
3900 „ „	170
4900 „ „	130
50 „ „	100
3900 „ „	80
2900 „ „	40
50,000 Gew. u. Pr. im Betrage	13.160,00

În curând începe a patra mare loterie de clase reg. ung. Ea conține

100,000 și 50,000
losuri originale și câștiguri în bani

așadar jumătate din losuri trebuie să fie trase conform specificărei alăturate și prospectul de câștig este enorm de mare.

În total vin treisprezece milioane 160.000 coróne spre deciderie sigură. Cel mai mare câștig în cazul cel mai favorabil

Un milion coróne.

Binevoitoare comande urgente de losuri originale cu prețul original stabilit după plan

pentru un întreg los original I. classă fl. 6.—
„ o jumătate „ „ I. „ „ 3.—
„ un pătrar „ „ I. „ „ 1.50
„ o optime „ „ I. „ „ —.75

se expedeză cu ramburs sau pe lângă trimiterea înainte a sumei. Liste oficiose se expedeză după tragere, planuri stau la dispoziție gratis. Tragerile se efectuează publice sub supravegherea guvernului reg. ung.

Ne rugăm pentru comande cel mult până la

3 Maiu a. c.

direct la

A. Török & Co.

colectori principali

ai loteriei de clase reg. ung.

Budapesta, V. Waitzerring 4/a.

Multe și förte mari câștiguri am solvit noi prea stimaților nostri clienți și anume în timp scurt peste unu și jumătate milioane coróne.

Scrisóre de comandă de tăiat.

Herren A. TÖRÖK & Co., Budapest.

Ersuche um Zusage von..... Original-Los I. Classe der königl. ung. priv. Classenlotterie nebst amtlichen Plan.

Der Betrag von fl..... } ist per Nachname zu erheben. } Was nicht gewünscht folgt durch Postanweisung. } bitte zu durchstreichen

Genauere Adresse.